

In dit format gaan wij uit van de volgende vier onderdelen:

- I. Algemeen niveau.
- II. De basisondersteuning op eerstelijns niveau.
- III. De basisondersteuning op tweedelijns niveau.
- IV. De kwaliteit van de ondersteuningsstructuur en de samenwerking met instellingen voor zorg en jeugdverlening.

Algemene gegevens

Naam school:	<i>2College Jozefmavo</i>
Directielid verantwoordelijk voor zorgstructuur:	<i>Frank Kraus</i>
Zorgcoördinator onderbouw:	<i>Yildiz Kievit</i>
Zorgcoördinator bovenbouw:	<i>Anite van Gastel</i>
Voorzitter van het zorg- en adviesteam:	<i>Frank Kraus</i>

I. Algemeen niveau

Fundament geven aan ontwikkeling basisondersteuning door:

- Visie, doelstellingen en ambities.
- Mogelijkheden, kansen en grenzen.

Scholen geven een beschrijving van hun visie, doelstellingen en ambities betreffende de basisondersteuning en het geven van steun aan leerlingen met hulpvragen.

In algemene zin geven ze hier aan waar ze als school sterk in zijn, wat ze de afgelopen jaren bereikt hebben en waar ze mogelijk grenzen zijn tegengekomen.

In dit verband kan ook aandacht besteed worden aan de cruciale rol van de docent, het belang van scholing, de communicatie met ouders en de samenwerking met instellingen voor zorg en jeugdhulpverlening.

2College Jozefmavo wil een kleinschalige school zijn, waar leerlingen en docenten elkaar goed kennen en begrijpen. Het gaat er om hoe een leerling tot goede prestaties komt, zich gedraagt en ontwikkelt. Om die doelen te bereiken doen wij ons best een school te zijn waar het veilig is, waar leerlingen graag naar toe komen en blijven komen.

Onze pedagogische én didactische kwaliteit is bekend. Binnen onze school is er vanuit een professionele grondhouding bij ons team een breed draagvlak voor onze visie op leerlingenzorg en de uitwerking daarvan in de dagelijkse schoolpraktijk. Niet voor niets zijn onze leerlingen (2017: 560) afkomstig van ongeveer vijftig basisscholen uit heel Tilburg en omgeving.

Met behoud van het goede, werken we met ons team aan vernieuwing die daadwerkelijk bijdraagt aan dat wat onze leerlingen nodig hebben. Wij willen graag dat leerlingen en ouders/verzorgers dat zelf ook zo ervaren. Onze leerling, in het bezit van een diploma VMBO G/T, moet de kwaliteit van ons programma ook nog merken na doorstroming in het mbo of Havo.

Uit ervaring en onderzoek (Stevens: autonomie, relatie en competentie!) weten we dat de motivatie en de prestaties van leerlingen toenemen als de lessen boeiend zijn en leerlingen daar zelf een positieve invloed op kunnen hebben. Onze docenten willen de leerlingen stimuleren, helpen en ruimte bieden. Een duidelijke structuur en goede afspraken zijn daarbij een voorwaarde en zorgen ervoor dat de leerling zich steeds meer verantwoordelijk gaat voelen voor wat er moet worden geleerd en hoe er moet worden geleerd. Dat kan alleen maar in samenwerking met anderen.

Binnen de grenzen van wat op de Jozefmavo, een school voor regulier onderwijs, mogelijk is, begeleiden we leerlingen bij problemen op leer- en gedragsgebied en bieden wij plaats aan leerlingen met een LWOO-indicatie op VMBO GT/T-niveau.

Onze toelatingsbeleid wordt los van bestaande afspraken in het samenwerkingsverband bepaald door:

- *Wat we in het dossier van de leerling tegenkomen.*
- *Door de groepsgrootte. Die groepsgrootte is heel doorslaggevend m.b.t. wat we aankunnen in een klas van gemiddeld 26 leerlingen.*
- *Door de tijd die we in alle redelijkheid aan 'die' leerling kunnen besteden zonder de andere leerlingen te kort te doen.*
- *Door de complexiteit van de specialistische begeleiding die een leerling nodig heeft in relatie tot dat wat we over de hele linie kunnen bieden.*
- *Door bepaalde randvoorwaarden waar het thuisfront aan moet kunnen voldoen.*
- *Door het aantal leerlingen met speciale ondersteuningsvragen in één klas, de klassensamenstelling.*

We hechten waarde aan een goed contact met de externe personen en instellingen die met onze leerlingen te maken hebben. We doen dat met als doel, ieder vanuit de eigen verantwoordelijkheid, onze leerlingen zo goed mogelijk te begeleiden en die begeleiding op elkaar af te stemmen binnen de grenzen van de mogelijkheden. Het gaat om instellingen voor jeugdhulpverlening, privé remedial teachers, particulier gevestigde hulpverleners, ambulante begeleiders, ziekenhuizen, etc. De contacten verlopen via de teamleiders, de zorgcoördinatoren, andere coördinatoren (dyslexie of LWOO) of deskundigen in nauwe samenwerking met de betreffende mentoren.

Wij willen dat onze visie voortdurend in ontwikkeling blijft; jaarlijks worden er keuzes gemaakt welke speerpunten ter sprake zullen komen in het team. Op grond van evaluaties zoeken we steeds naar gerichte maatregelen: afstemming, acties, scholing en training. De inzet van middelen voor de leerlingenzorg gebeurt op basis van de visie en de doelstellingen, vooral bij LWOO en bij scholing. Die inzet van middelen willen we waar mogelijk verder ontwikkelen en meer inzetten waar dat bijdraagt tot verbetering van het onderwijs.

Kort en krachtig:

- *We willen sterk zijn in onderwijs én begeleiding.*
- *Begeleiding doen we samen en iedereen (zowel intern als extern) wordt waar nodig en wenselijk bij die begeleiding betrokken.*
- *Een goede pedagogische grondhouding bij het personeel (Stevens: relatie, autonomie en competentie).*
- *Een goede relatie met de leerling en zijn ouder(s)/verzorger(s).*
- *Alle begeleiding zo dicht mogelijk bij het primaire proces, met de mentor als spil.*
- *Aandacht voor de taakomschrijving en uitvoering: kwaliteit en begeleiding van de mentor (scholing, training).*
- *We streven naar een sterke 1^e lijn, waarbij scholing/training in problematiek rondom leren, gedrag en ontwikkeling vanzelfsprekend is.*
- *Ons handelen/plan is actie/resultaat gericht en eigenaarschap van het probleem is daarbij richtinggevend.*
- *Al ons handelen is gebaat bij een goede communicatie tussen alle betrokkenen. Het goed opslaan, gebruiken, overdragen en terugkoppelen van informatie zijn daarbij van groot belang.*
- *We zien dat ons onderwijs meer inzet van digitale leermiddelen verlangt om aan de toenemende zorg en begeleidingsbehoefte te kunnen voldoen.*
- *Mutaties onder het personeel en nieuwe inzichten rechtvaardigen een voortdurende herhaling, bezinning en verdieping op het gebied van begeleiding en zorg.*
- *Wij zijn steeds op zoek naar de balans tussen wat we willen en wat we kunnen als school voor regulier VO met een specifieke reputatie.*

II. Basisondersteuning op eerstelijns niveau

De verdere uitwerking van de basisondersteuning op het eerstelijns niveau heeft betrekking op de volgende onderwerpen:

Algemeen

*Schets van de visie op het belang van een kwalitatief goede basisondersteuning.
Het benadrukken van het belang van de taakstelling van de mentor en de docenten.
Versterking en verdieping van de basisondersteuning zullen belangrijke thema's zijn in verband met de inrichting van Passend onderwijs.*

Onderwijs en begeleiding zijn o.i. onlosmakelijk met elkaar verbonden. 2College Jozefmavo heeft een goede basisondersteuning.

Die basisondersteuning kenmerkt zich door:

- *De interne zorgstructuur: breed gedragen, met structuur, overleg en afstemming.*
- *Veel ervaring in het begeleiden van reguliere leerlingen die een bijzondere begeleiding nodig hebben om optimaal te kunnen functioneren.*
- *Positieve grondhouding t.o.v. zorg en begeleiding van leerlingen (ouders/verzorgers)*
- *De goede relatie en communicatie met alle betrokkenen.
Wij nemen onze ouders/verzorgers serieus, niet alleen waar het gaat om resultaten en begeleiding van hun eigen kind, maar ook als directbetrokkene bij de organisatie. De medezeggenschap van ouders/verzorgers vinden wij belangrijk. Al jaren hebben wij een actieve en zeer betrokken ouderraad. Daarnaast heeft de Jozefmavo een internetplatform waarin de ouders regelmatig gevraagd worden mee te denken over schoolzaken.*
- *Veel aandacht voor het mentoraat.*
- *Daadkracht, duidelijkheid, structuur. (We kennen onze mogelijkheden en beperkingen.)*
- *Onze didactische principes, resultaatgerichtheid, examenresultaten, het presteren, blijven minstens evenveel aandacht krijgen als de pedagogische principes, relatiegerichtheid, vorming en begeleiding van leerlingen.*
- *Hoog kwaliteitsbesef, hoge klantbewustheid. Wij nemen onze leerlingen serieus, niet alleen waar het gaat om resultaten en gedrag, maar ook als directbetrokkene bij de organisatie. De medezeggenschap van leerlingen vinden we belangrijk. Al jaren hebben we een actieve leerlingenraad, die mee mogen denken en praten hoe de dingen op school beter kunnen gaan.*
- *Regelmatige evaluatie van onze zorg en het onderwijsproces in al zijn facetten, met als doel kwaliteitsverbetering.*

We hebben afspraken gemaakt over het omgaan met leerlingen met LWOO, met een leerprobleem, zoals dyslexie en dyscalculie. De begeleiding van de LWOO-leerlingen wordt in de komende jaren in samenspraak met alle betrokkenen vormgegeven. Daarbij is er ook een grote rol voor de ouders/verzorgers, de leerling en de LWOO- coördinatoren.

1. Toelating en plaatsing van leerlingen

Algemeen

Denk hier aan onderwerpen als:

- Afspraken over aanmelding en toelating.
- Huidige en toekomstige procedure in verband met toelating en plaatsing van leerlingen (communicatie met ouders, basisschool, voortgezet onderwijs, -toepassing regels zorgplicht).
- Communicatie met toeleverende basisscholen en scholen voor voortgezet onderwijs en vooral in kaart brengen van ondersteuningsvragen van leerlingen (warme overdracht, gebruik DOD, aanvullend onderzoek e.d.).
- Inzetten mogelijkheden proefplaatsingsregeling.

Balans

Waar zijn we sterk in en waar liggen de ontwikkelpunten voor de komende jaren over de toelating van leerlingen?

2College Jozefmavo houdt zich aan de wettelijke bepalingen en conformeert zich aan de stedelijke afspraken en aan afspraken gemaakt binnen 2College. Ook bekijkt de locatie de toelating van zorgleerlingen op de schoolbreed afgesproken wijze. De school is beperkt in staat om op maat onderwijsarrangementen aan te bieden aan individuele leerlingen en altijd binnen het perspectief van een hele klas en de grenzen van het reguliere onderwijs. 2College Jozefmavo durft het aan leerlingen een kans te geven, maar wel tegen de achtergrond van wat wij als regulier onderwijs aan kunnen. De balans in de samenstelling van onze leerlingenpopulatie moet het mogelijk maken deze leerlingen naar een diploma te begeleiden.

De teamleiders zijn met de vestigingsdirecteur formeel verantwoordelijk voor de toelating van leerlingen tot hun afdeling. Mw. Heidi Hoop is teamleider van de onderbouw en dhr. Hein van Gestel van de bovenbouw.

Op de Jozefmavo werken we met toelatingscommissies. Die commissies toetsen of de leerling die zich aanmeldt pas binnen ons schoolondersteuningsprofiel.

In leerjaar 1 maken de volgende personen deel uit van de commissie: de teamleider, de zorgcoördinator, een aantal intakekers (docenten die helpen bij de intake van alle groep 8 leerlingen) en de vestigingsdirecteur. In de andere leerjaren bestaat de toelatingscommissie uit: de teamleider, de zorgcoördinator, de vestigingsdirecteur en in enkele gevallen de decaan.

We onderhouden een goed contact met de toeleverende basisscholen, collega-scholen voor voortgezet onderwijs, en andere speciale scholen of - onderwijsvoorzieningen: de Mytylschool, SG de Keyzer, etc.

2. Kwaliteiten van mentoraat

Algemeen

Denk hier aan onderwerpen als:

- Beleidsafspraken over mentoraat.
- Taken van de mentor geplaatst in de ondersteuningsstructuur naar eerste lijn en tweede lijn (leerlingbespreking, speciale lessen, aanleveren gegevens leerlingen, signaalfunctie, communicatie ouders en instellingen).
- Relatie tussen mentor en overige vakdocenten.
- Competenties en afspraken over scholing.

Balans

Waar zijn we sterk in en waar liggen de ontwikkelpunten voor de komende jaren over de kwaliteit van het mentoraat?

Wij kiezen er bewust voor om behoudens een enkele uitzondering iedere vakdocent ook (deel)mentor te laten zijn. Elke klas heeft één of twee mentoren die 120 klokuren met elkaar verdelen. De mentor is de spil van ons begeleidingssysteem. Voor leerlingen is hij/zij de persoonlijke begeleider, voor ouders/verzorgers de belangrijkste schakel tussen thuis en school. De contacten tussen ouders/verzorgers en school lopen in principe via de mentor. De mentor is in het bezit van alle informatie over de leerling (kennis van dossiers, vakdocenten, ouders/verzorgers, etc.).

We hebben twee kernteams: kernteam onderbouw (leerjaar 1 en 2) en kernteam bovenbouw (leerjaar 3 en 4). De teams vergaderen regelmatig om onderwijs en begeleiding op elkaar af te stemmen en te optimaliseren. Tussen mentor, vakdocenten en andere personeelsleden bestaan korte lijnen.

Tweemaal per week hebben alle leerlingen een mentorhalfuur. In dit mentorhalfuur is aandacht voor studie, omgaan met elkaar, sociale veiligheid (niet pesten), voorbereiding van projecten, etc. Het is een verplicht lesuur voor alle leerjaren en is als zodanig ook opgenomen in het rooster. Daarnaast praat de mentor van tijd tot tijd 'onder vier ogen' met zijn/haar leerlingen. Die gesprekjes gaan over studievorderingen, welbevinden en alle andere onderwerpen die de leerling of de mentor ter sprake wil brengen. Mocht de mentor zaken signaleren (op sociaal-emotioneel of didactisch vlak) die de begeleiding van de mentor overstijgen, kan hij de leerling, in overleg met ouders, aanmelden bij het intern zorgteam om advies in te winnen (zie punt 3).

Alle leerlingen in leerjaar 1 en 2 krijgen in het begin van het schooljaar de "Follow Me" agenda. In deze agenda staan o.a. praktische informatie, studietips en weekoverzichten met planningen en huiswerk. Dit maakt de aanschaf van een 'eigen' agenda overbodig. Wanneer de leerling een rapport krijgt, maakt de mentor samen met de leerling en ouders/verzorgers tijdens het oudergesprek plannen voor de volgende periode. Deze plannen noteert de leerling in zijn 'Follow Me'. Ook de resultaten worden erin genoteerd. De vakdocent tekent ook in "Follow Me" af als de leerling een vakkensprekkuur of studiezaal bezoekt.

Het optimaliseren van ons digitale leerlingvolgsysteem en de betrokkenheid van de mentor en andere betrokkenen (zorgteam, decaan, SMW) bij het invullen en gebruiken van het LVS is een ontwikkelpunt met hoge prioriteit.

3. Signaleren van zorg- en hulpvragen

Algemeen

Denk hier aan onderwerpen als:

- *Omgaan met gegevens van leerling bij binnenkomst (analyse DOD, verzameling van aanvullende informatie, opname in leerlingvolgsysteem en het delen van informatie).*
- *Formuleren van ontwikkelingsperspectief.*
- *Afspraken over signaleren van problemen van leerlingen (rol mentor, leerlingbespreking, interne ondersteuning).*
- *Afspraken over gebruik van Zorg voor Jeugd.*
- *Scholing en professionalisering in het voortijdig onderkennen van problemen.*
- *Schoolbeleid inzake gebruik Protocol Kindermishandeling.*

Balans

Waar zijn we sterk in en waar liggen de ontwikkelpunten voor de komende jaren over het signaleren van zorg- en hulpvragen?

Het preventiever werken, signaleren en anticiperen, blijft voortdurend onze aandacht vragen.

De mentor is voor de leerling eerste aanspreekpunt, adviseur en een persoon die de leerling moet kunnen vertrouwen. De mentor verdiept zich in het DOD, het dossier van de leerling. Een leerling en/of zijn ouder(s)/verzorger(s) kunnen via de mentor de hulp inroepen van ons zorgteam. Een mentor kan ook advies vragen aan het zorgteam.

Wekelijks overleggen de zorgteams van de onderbouw en bovenbouw. De voorzitter van het zorgteam is de zorgcoördinator. Het zorgteam bestaat verder uit: de teamleider mw. Heidi Hoop/ dhr. Hein van Gestel, de schoolmaatschappelijk werker en de leerlingcoördinatoren mw. Sanne Oreel/ mw. Corinne Schoenmakers. Het zorgteam heeft wekelijks een intern zorgoverleg en onderhoudt regelmatig contact met contactpersonen van de zorginstellingen (GGZ, BJZ, GGD, etc.).

Tweemaal per jaar is er "ZAT" overleg van het zorgadviesteam op school. Leden van het ZAT zijn: het zorgteam van de school, de leerplichtambtenaar, een vertegenwoordiger van de GGD, de GGZ en BJZ. Op afroep ook de politiecontactpersoon of een andere hulpverlener. De vestigingsdirecteur zit het ZAT voor.

De school heeft beperkte middelen en instrumenten beschikbaar om een goede diagnose te stellen van problemen van leerlingen. Zo maken we gebruik van de VSV en de SVL om een beter beeld te krijgen over hoe een leerling het onderwijs ervaart. Ook kunnen wij gebruik maken van de expertise van een aan 2College verbonden orthopedagoge. Didactisch komen er meer digitale toets mogelijkheden om leerlingen te screenen op het gebied van taal en rekenen om daaruit conclusies te trekken voor didactische ondersteuning.

4. Competenties en professionalisering

Algemeen

Denk hier aan onderwerpen als:

- *Omgaan met de kerncompetenties van leraren in verband met Passend onderwijs (o.a. vroegsignalering, kunnen omgaan met diversiteit op groepsniveau, planmatig kunnen werken met individuele leerlingen en een groep leerlingen).*
- *Schoolgericht beleid ten aanzien van ontwikkeling van de competenties van leraren (ontwikkeling van een ontwikkelingsplan, formuleren van speerpunten voor individuele leraren en voor het team als geheel, deelname aan cursussen).*
- *Individuele scholing en ontwikkeling (coaching on the job, feedback, 360 graden feedback, consultatie e.d.).*
- *Omgaan van leraren met complexe hulpvragen en grensoverschrijdend gedrag (afspraken op schoolniveau en vertaling naar de werkvloer).*

Balans

Waar zijn we sterk in en waar liggen de ontwikkelpunten voor de komende jaren over de competenties en professionalisering?

Bij het benoemen van docenten houden wij rekening met de aanwezigheid van didactische én pedagogische competenties en een juiste pedagogische grondhouding. Wij verlangen van onze docenten dat zij onze visie op het begeleiden van leerlingen ondersteunen en zich optimaal inzetten voor de leerling(en).

Wij hebben een scholingsplan voor meerdere jaren waarin het omgaan met leerlingen met leer- en of gedragsproblemen een van de speerpunten is. Die scholing moet aansluiten bij ingeslagen ontwikkelingen, bijdragen aan een evenwichtige taakverdeling onder het personeel en de kwaliteit van het onderwijs op onze school in het algemeen en die van de begeleiding van de zorg in het bijzonder verhogen. In relatie tot onderwijstijd en de cao van personeelsleden is het helaas niet altijd mogelijk tijd en geld vrij te maken voor scholing. Budgetten zijn beperkt. Mogelijkheden tot scholing via samenwerkingsverband wordt daarom gewaardeerd.

Het scholen, trainen en inwerken van nieuwe collega's in het begeleiden van leerlingen en het delen van expertise onder het personeel heeft jaarlijks onze aandacht. Ook coaching van leraren op de werkvloer is een belangrijk onderdeel van ons scholings- en professionaliseringsplan. Daarbij staan we open om onze vaardigheden, om groepsprocessen positief te beïnvloeden, te verbeteren.

De inrichting en het gebruik van een goed digitaal LVS zal nog verder worden ontwikkeld en vraagt om collegiale ondersteuning en scholing.

Wij zijn ook met 2College een opleidingsschool. Dit betekent dat docenten onderzoek doen naar en vanuit de eigen beroepspraktijk. Dit onderzoek uitvoeren zorgt voor reflectie en professionalisering. Diverse collega's hebben hieraan deelgenomen of gaan er nog aan deelnemen.

5. Afspraken over dyslexie en dyscalculie

Algemeen

Denk hier aan onderwerpen als:

- Werkend conform afspraken vastgelegd in protocol.
- Afspraken inzake de overgang basisonderwijs – voortgezet onderwijs.
- Kwaliteiten van signaleren, diagnose en hulpverlening.
- Ondersteuningsmogelijkheden binnen en buiten de lessen.
- Afspraken over tijdverlenging en gebruik hulpmiddelen tijdens proefwerken en de toepassing landelijke regelingen bij eindexamen.

Balans

Waar zijn we sterk in en waar liggen de ontwikkelpunten voor de komende jaren over de afspraken over dyslexie en dyscalculie?

We hebben schoolafspraken gemaakt over het omgaan met leerlingen met een leerprobleem, zoals dyslexie en dyscalculie. Er is een dyslexieprotocol. De dyslexiecoördinatoren onderbouw (mw. Juanita Linders) en bovenbouw (mw. Annemartijn Mulder) hebben de coördinatie van hun bouw en geven informatie tijdens de algemene ouderavonden voor alle leerjaren. Daarnaast geven ze adviezen m.b.t. externe hulp en onderzoek in overleg met de zorgcoördinator. Dat betekent ook dat ze contacten onderhouden met privé remedial teachers en onze leerlingbegeleiders. De dyslexiecoördinator bovenbouw heeft als extra taak de zorg voor de bijzondere examenfaciliteiten, de tijdverlenging en andere daar bij horende zaken.

Er is veel ervaringsexpertise en nog te weinig 'coach' vaardigheden. T.a.v. dyslexie en dyscalculie (in toenemende mate) is er een klassikale aanpak binnen het team afgestemd.

We hebben een rekencoördinator die zich verdiept in het aanbieden van rekenen en de aanpak van dyscalculie, het regelen van zaken rondom rekentoetsen; landelijke ontwikkelingen volgen, plannen en bewaken van de afname etc.

We zoeken voortdurend naar de inzet van meer en betere hulpmiddelen, die ondersteunend kunnen zijn naar onze leerlingen met dyscalculie of dyslexieproblemen, zoals: computerprogramma's, inzet van brede laptops, dyslexieprogramma's, e.a.

6. Aanpak gedragsproblemen in de eerste lijn

Algemeen

Denk hier aan onderwerpen als:

- Overzicht van afspraken en regels op school- en klassenniveau, de wijze van totstandkoming en de betrokkenheid van docenten en leerlingen.
- Kernafspraken over de onderlinge communicatie, het naleven van afspraken en regels en in het bijzonder bij grensoverschrijdend gedrag.
- Gemeenschappelijke afspraak voor de inzet van instrumenten als: van rode naar groene school of andere aanpakken (Gordon, Equipe, Triple P e.d.).
- Scholing en professionalisering aanpak gedragsproblemen (signaleren, ontwikkelen van effectieve aanpak, proactief, positief werkklimaat)

Balans

Waar zijn we sterk in en waar liggen de ontwikkelpunten voor de komende jaren over de aanpak van gedragsproblemen in de eerste lijn?

We hebben veel afspraken en een beperkt aantal beschreven regels. Allebei komen ze regelmatig aan de orde in mentoruren en bij gesprekken. Grenzen aangeven is belangrijk zowel tijdens als buiten de lessen. Bij overtreding zijn de consequenties duidelijk voor zowel leerlingen als ouders en proberen we altijd de combinatie van straffen en een weg naar verbetering te combineren. Ook zijn er afspraken m.b.t. verzuim/verzuimregistratie/verlof/uit de les verwijdering, pesten enz. Korte lijnen onderling op school tussen mentoren/vakdocenten/coördinator/teamleiders/zorgcoördinator zijn belangrijk, waarbij eenieder vanuit de eigen verantwoordelijkheid, maar wel in samenhang en samenwerking opereert en functioneert. Dat is niet altijd gemakkelijk en blijft dus een speerpunt. Ook korte lijnen met ouders/verzorgers vinden we heel belangrijk en het is een gewoonte in ons handelen m.b.t. de leerlingen.

Tijdens leerling-besprekingen komt de voortgang van de studieresultaten en gedrag zowel m.b.t. een klas als individuele leerlingen uitvoerig aan bod en proberen we tot een gezamenlijke aanpak te komen.

De hulp van het zorgteam of een medewerker van een zorginstelling kan dan worden ingeroepen. Een enkele keer laten we klassenobservaties doen als daartoe aanleiding is. Een aantal leerlingen vertoont gaandeweg hun schoolloopbaan een bepaald gedrag waar we geen raad mee weten, waarmee we dusdanig in handelingsverlegenheid raken, dat we onze grenzen bereikt hebben en we naar alternatieven moeten zoeken. Dit gebeurt vaak in samenhang met een adviesvraag aan de TAC. De gedachte dat die handelingsverlegenheid al zichtbaar dient te zijn tijdens het eerste leerjaar gaat in de dagelijkse praktijk vaak niet op. In leerjaar twee en drie kunnen leerlingen onder invloed van de omgeving, thuissituatie en om persoonlijke redenen veranderingen ondergaan die van grote invloed zijn op hun functioneren op school.

Scholing op het gebied van de veranderende leerling staat de komende jaren op de agenda omdat, zeker in reguliere klassen en bij leerlingen met een complexe problematiek, de veranderende leerling en hoe daar als docent op in te spelen veel aandacht en overleg vraagt.

7. Fysieke toegankelijkheid van schoolgebouw, aangepaste werk- en instructieruimtes en de beschikbaarheid van hulpmiddelen voor leerlingen die dit nodig hebben.

Onze nieuwe school biedt met een lift en diverse ruimtes genoeg mogelijkheden tot het bieden van begeleiding en ondersteuning.

Geleidelijk aan worden steeds meer middelen aangeschaft die een bijdrage kunnen leveren aan didactische ondersteuning voor meerdere leerlingen tegelijk. Ze gaan we geleidelijk aan laptops invoeren in ieder leerjaar om optimaal ondersteuning en begeleiding te kunnen bieden.

8. Protocol voor medische handelingen

Scholen in het SWV VO Midden-Brabant werken conform de afspraken Medicijn en medisch handelen op scholen. Dit protocol is vastgesteld in juni 2010 door de GGD Hart voor Brabant. In het schooljaar 2010-2011 is het besproken binnen de diverse overlegorganen van het SWV VO Midden-Brabant.

Opgenomen zijn afspraken over verstrekken van medicijnen op verzoek en indien de leerling op school ziek wordt. Ook zijn toestemmingsformulieren gegeven.

Balans

Waar zijn we sterk in en waar liggen de ontwikkelpunten voor de komende jaren over het protocol voor medische handelingen?

We houden ons aan het protocol medisch handelen. Er worden alleen medicijnen verstrekt met medeweten van de ouders/verzorgers. Als er medische zaken zijn waar meerdere personeelsleden van op de hoogte moeten zijn, is dat met ouders/verzorgers besproken en bij diverse sleutelfiguren bekend.

Enkele van deze leerlingen worden vanwege specifieke medische zaken in het voltallige team, inclusief de onderwijsondersteuners zoals conciërges en de administratrices, besproken.

Ook staan er enkele leerlingen met foto en hoe te handelen op een noodlijst. Het betreft dan altijd leerlingen waarbij te laat of fout ingrijpen ernstige gevolgen voor de leerling kan hebben.

Er zijn goede afspraken hoe te handelen als leerlingen ziek worden en naar huis willen gaan. Er rouleren actuele lijsten van die bovengenoemde leerlingen om alert te kunnen zijn in het geval dat het nodig is.

Leerlingen die vanwege ziekte veel onderwijstijd missen worden besproken in een speciaal overleg (M@z!) waar schoolarts, leerplichtambtenaar en coördinatoren veel voorkomend verzuim van leerlingen bespreken.

Ons team kent inmiddels per 50 leerlingen/personeelsleden één BHV-er en nog enkele EHBO-ers die kunnen handelen bij incidenten als dat gewenst is.

II. Basisondersteuning op tweedelijns niveau

Algemeen

Schets van de visie op het belang van een kwalitatief goede basisondersteuning ook op het tweedelijns niveau.

Het benadrukken van het belang van een aantal ondersteunende activiteiten op tweedelijns niveau.

De overgang van eerste lijn naar tweede lijn kenmerkt zich hierin, dat er een aantoonbare noodzaak is om bij een leerling meer didactische en/of pedagogische begeleiding aan te bieden dan de begeleiding die in de eerste lijn aan iedere leerling in de klas gegeven wordt. Die extra begeleiding wordt verzorgd door personeelsleden die aangesteld zijn bij 2College Jozefmavo.

Hoewel er altijd een overlap is tussen didactisch en pedagogisch, moet je bij 2^e lijns hulp op het didactische gebied denken aan:

- Vakpenspreekuur waar iedere leerling gebruik van kan maken die extra uitleg m.b.t. een vak wenst.*
- SVOB-studievaardigheden onder begeleiding waar leerlingen geholpen worden hoe ze het leren en tijd maken voor huiswerk zodanig kunnen organiseren en aanpakken dat het tot betere resultaten leidt.*
- Het vak rekenen dat we aanbieden in de leerjaren 1, 2 en 3. Daarnaast is er rekenhulp midden klas 3 en klas 4 om leerlingen met onvoldoende resultaat op de rekentoets voor te bereiden op hun volgende rekenexamen.*
- Taalhulp, leerjaar 1 en 2 (3), een lesuur waar leerlingen op advies van hun docent Nederlands door die docent geholpen worden met onderdelen van spelling en tekst die onvoldoende worden beheerst.*
- De inzet van de dyslexiecoördinator die op de hoogte is van hulpmiddelen en mogelijkheden om een leerling met dyslexie te helpen.*
- Ondersteuningsgroepjes voor bepaalde vakken als: Engels, Wiskunde, M&M.*

De keuze of een leerling wel of niet in aanmerking komt voor bovenstaande vormen van begeleiding is een gedeelde verantwoordelijkheid van leerlingen, ouders/verzorgers, vakdocenten, mentoren en teamleiders.

Op de Jozefmavo zijn er veel leerlingen die in aanmerking komen voor verschillende vormen van extra begeleiding. De school heeft zelf geen remedial teaching in huis. Daarvoor zijn er onvoldoende middelen. School adviseert ouders wel in het aanbod van remedial teaching die aansluit op dat wat hun kind nodig heeft. Privé remedial teaching is dan ook altijd op kosten van de ouders/verzorgers zelf, die in enkele gevallen gebruik kunnen maken van daarvoor bestemde budgetten (LWOO/EO). School onderhoudt contact met privé-RT-ers via de dyslexiecoördinatoren en/of de LWOO-coördinator/zorgcoördinator. De financiële situatie van ouders is daarbij steeds vaker een belemmering.

Hoewel er altijd een overlap is tussen het pedagogische en didactische gebied, moet je bij 2e lijns hulp op het pedagogische gebied denken aan:

- De inzet van de coördinator onderbouw/bovenbouw die de leerling aanspreekt op zijn verzuim, het frequent te laat komen of het verwijderd zijn, afspraken maakt en ongewenst gedrag m.b.t. het bovenstaande corrigeert. Contacten onderhoudt met GGD/LPA, verzuimoverleg, leerlingen meldt voor M@zl*
- De inzet van de teamleider die de leerling kan aanspreken op zijn gedrag, contact met de ouders/verzorgers kan opnemen op een moment dat er redenen zijn om dat te doen.*

Vervolgens via het IZJ (interne zorgteam)

- De inzet van een leerlingbegeleider (counselor) die extra gesprekken met de leerling en zijn ouders en de mentor voert, komt tot een plan van aanpak, de mentor en anderen in de organisatie informeert over het plan, dat plan mee helpt uitvoeren en daarbij de voortgang bewaakt.*
- De inzet van de schoolmaatschappelijk werker, die vooral dan in beeld is als de problematiek op school zijn oorzaak voor een belangrijk deel vindt in de thuissituatie of omgeving van de leerling.*
- De inzet van een vertrouwenspersoon, op initiatief van de leerling, ouders/verzorgers en personeelsleden bij uiteenlopende zaken met meestal een hoog gehalte van privacy en ernst.*

De keuze of een leerling wel of niet in aanmerking komt voor bovenstaande vormen van begeleiding hangt af van de vraag wat de leerling nodig heeft. Hierbij is regie en communicatie over wie wat doet essentieel voor de kwaliteit van de begeleiding. Die regie wordt voor een deel afgestemd buiten en voor een deel binnen het wekelijkse overleg van het interne zorgteam. Het kunnen didactische en of pedagogische redenen zijn waarom een leerling wordt aangemeld. Mentoren en teamleiders hebben hierbij allebei een grote verantwoordelijkheid. Zij verbinden de informatie en leggen die neer waar dat moet. Om die reden vinden wij het belangrijk dat een mentor m.b.v. een formulier ondersteuning via het IZJ kan aanvragen. (De mentor wordt dan in bijna alle gevallen uitgenodigd om de hulpvraag toe te lichten in het interne zorgteam.) Ook worden betrokkenen op de hoogte gehouden van het vervolg.

Op de Jozefmavo beseffen we dat een behoorlijk aantal van onze leerlingen naast de 1^e lijns zorg ook gebruik maken van de 3^e lijns zorg: de externe deskundigen. In dat geval wordt in het IZJ steeds afgestemd wie in aanmerking komt voor de 2^e lijns en/of 3^e lijns zorg. Goede communicatie tussen 1^e, 2^e en 3^e lijns zorg is van groot belang en een blijvend aandachtspunt.

Bij leerlingen zijn de gebeurtenissen die er op ze af komen moeilijk te voorspellen. Het kan zijn dat iets langzaam escaleert of dat het plotseling ontstaat: zoals bij een incident. Zeker is dat dan de juiste stappen in de communicatie, het benaderen van alle betrokken, de 'korte' en vooral 'snelle' lijnen als heel belangrijk en waardevol worden ervaren. De Jozefmavo streeft ernaar om dit zo zorgvuldig mogelijk uit te voeren, maar ontkomt ook niet aan het feit dat de toegenomen problematiek en de veelheid van de te begeleiden leerlingen ertoe kunnen bijdragen dat er meer moet gebeuren dan dat er tijd voor is. Bij een aantal leerlingen is de complexiteit van de problematiek ook de overgang naar de 3e lijn. Er zijn leerlingen die binnen de 1e en 2e lijn niet genoeg hebben aan de tot dan toe aangeboden begeleiding. Dan volgen alternatieve oplossingen of er wordt een multidisciplinair overleg met meerdere deskundigen georganiseerd.

- De basisondersteuning op tweedelijns niveau.

Suggesties voor beschrijving:

Korte typering van de activiteiten op tweedelijns niveau naar doelstelling, inhoud, verwachte resultaten.

Verantwoordelijkheden voor uitvoering t.a.v. samenstelling van groepen, uitvoering e.d.

Professionaliteit en scholing van docenten die uitvoeren.

Bewaking van kwaliteit

III a Leerstofgebonden en gericht op versterking van vaardigheden en het voorkomen en bestrijden van leerachterstanden.

Op de Jozefmavo zijn veel leerlingen die in aanmerking komen voor wat extra begeleiding. De school heeft zelf geen remedial teaching in huis. Daarvoor zijn er helaas geen middelen beschikbaar. Privé remedial teaching is dan ook altijd op kosten van de ouders/verzorgers zelf, die slechts in enkele gevallen nog gebruik kunnen maken van daarvoor bestemde budgetten (LWOO). School onderhoudt contact met privé-RT-ers via de dyslexiecoördinatoren en/of de LWOO-coördinator/zorgcoördinator.

Wij kennen:

- *Vakkenspreekuur bij ieder vak: vakondersteuning en vakbegeleiding examentraining. Verantwoordelijkheid ligt bij de leerling en bij het advies van de vakdocent.*
- *SVOB (onder- en bovenbouw) leerjaar 1 en 2, op verzoek van de leerling, de ouders/verzorgers of op initiatief van de mentor, het team, de teamleider.*
- *Taal- en rekenhulp in het lesrooster opgenomen, op initiatief van vakdocenten of n.a.v. screening.*
- *Maatwerk aanpassingen voor enkele leerlingen die een specifieke hulp nodig hebben, zoals het gebruik van extra materialen, zoals een grote laptop met koptelefoon.*
- *Ondersteuningsgroepjes voor bepaalde vakken, zoals: Engels, Wiskunde, M&M.*

III b Gedragsgebonden activiteiten gericht op de versterking van sociale vaardigheden dan wel het aanreiken van nieuwe gedragsvaardigheden.

Iedere les en niet lesgebonden activiteit:

In de gehele organisatie van conciërge tot en met directeur is iedereen er zich van bewust dat je sociale vaardigheden het best versterkt door het geven van het goede voorbeeld, door goed te signaleren en te handelen als dat wenselijk/nodig is. Dat doe je samen, in het hele gebouw, bij ieder les en in iedere ruimte.

Mentoruur:

Tijdens het wekelijkse mentoruur komen zaken aan bod die te maken hebben met sociale vaardigheden, zoals (cyber)pesten, tolerantie en respect voor andermans eigendommen en de ander, opkomen voor jezelf, openstaan voor de ander, etc. We geven nu prioriteit aan het ontwikkelen van een doorgaande leerlijn in het mentoraatprogramma.

Rotondelessen:

Dit zijn speciale lessen waarbij leerlingen gestimuleerd worden om samen met de andere leerlingen aan een project te werken en opdrachten uit te voeren. Ze geven zo zelf vorm aan hun eigen leerproces, versterken hun sociale vaardigheden en presenteren het resultaat van hun inspanningen aan de andere leerlingen. Competenties zoals samenwerken, onderzoeken, e.a. komen hierbij gestructureerd aan bod.

Verder kennen wij:

- *Lessen Drama in leerjaar 1 waar de leerlingen d.m.v. allerlei werkvormen binnen drama een aantal sociale vaardigheden trainen*
- *Faalangstreductie trainingen bij een beperkt aantal examenkandidaten.*

III c *Specifieke doelgroepen: hieronder rangschikken wij activiteiten die veelal een mixture zijn van gedragsgebonden of leerstofgebonden activiteiten.*

Dyslexie:

De Jozefmavo kent een groot aantal dyslecten (± 27%). Leerlingen die dyslectisch zijn, worden toegelaten, als ze voldoen aan de toelatingscriteria.

We houden - binnen de grenzen van onze mogelijkheden – rekening met leerlingen met een leerprobleem, dus ook dyslexie. Wat dat rekening houden met betekent, is afhankelijk van de problematiek van de leerling. Dyslexie is immers een verzamelnaam en de problematiek is per leerling verschillend. Dat betekent soms verwijzen naar het aanbod van instanties in de omgeving van de leerling. De moderne vreemde talen hebben eenduidige afspraken over de beoordeling van toetsen waarbij rekening gehouden wordt met leerlingen die dyslectisch zijn en we proberen in leerjaar 1 en 2 het toetsen van meerdere vreemde talen op eenzelfde schooldag te vermijden. In leerjaar 3 en 4 (examenjaren) worden voor gediagnosticeerde dyslectische leerlingen examentijdverlenging en ook andere faciliteiten (audio-ondersteuning,) waarop zij recht hebben, geregeld. De school onderhoudt goede contacten met deskundigen op dit gebied: orthopedagogen en remedial teachers.

Dyscalculie:

De Jozefmavo kent een beperkt aantal leerlingen met dyscalculie (± 2%). In toenemende mate is er aandacht voor de leerling met dyscalculie en we zoeken op de Jozefmavo naar mogelijkheden om deze leerlingen beter te begeleiden. We kennen afspraken in het gebruik van rekenmachine, ondersteunende rekenkaarten (door CvTE erkend) en toeleiden naar aangepaste rekentoets indien nodig.

LWOO:

Op de Jozefmavo kennen we een relatief groot aantal leerlingen met een indicatie LWOO (12%) Er zijn LWOO-coördinatoren die de leerling hun gehele schoolloopbaan volgen en de mentoren/vakdocenten krijgen uren toegekend om een LWOO-er te begeleiden. Bij alle LWOO leerlingen wordt een groot deel van het beschikbare budget ingezet voor hulp of diensten die in het belang zijn van de leerling.

III d *Inzet in het kader van hulpverlening en begeleiding in de 2e lijn.*

We onderscheiden contacten met de hulpverlening waarbij personen elkaar ontmoeten en contacten die lopen via telefonie of via mail- of briefverkeer.

Bijeenkomsten waar personen elkaar ontmoeten:

- *Bijeenkomsten/ overleg met ouders/verzorgers, leerlingen en personeelsleden die bij de leerling zijn betrokken, waarbij het initiatief bij iedereen kan liggen.*
- *Overleg teamleiders en coördinatoren onderbouw/bovenbouw, dagelijks over o.a. het verzuim, te laat komen van leerlingen en het uit de klas verwijderd zijn.*
- *Overleg tussen de mentoren van een bepaald leerjaar: OLM. Hier wordt het pedagogisch handelen in de 1^e lijn regelmatig besproken en met elkaar afgestemd.*
- *Intern Zorgteam met de zorgcoördinator, leerlingbegeleiders, teamleiders, de schoolmaatschappelijk werker, (coördinatoren onderbouw en bovenbouw), mentoren op afroep, wekelijks. Waar nodig wordt direct contact gezocht met de 3^e lijn: GGD, GGZ, BIZ, Ziekenhuizen, e.a.*
- *Overleg met schoolleiding, zorgcoördinatoren, onderwijsontwikkelaar (decaan en of opleidingsdocent) over allerlei zaken die met het totale schoolgebeuren hebben te maken: beleid en uitvoering. Een keer in de twee weken.*
- *Politiecontactpersonen, als het nodig of wenselijk is bij incidenten of vanwege advies.*
- *Leerplichtambtenaar en verpleegkundige/schoolarts, maandelijks wordt geoorloofd en ongeoorloofd verzuim doorgenomen met leden van het interne zorgteam.*

Contacten die lopen via telefonie of via mail- of briefverkeer:

- *Met ouders/verzorgers.*
- *Met vakdocenten.*
- *Met mentoren (aantal klassen x 120 uur in NJT).*
- *Met leerlingbegeleiders (2 x 120 uur in NJT).*
- *Met leerlingcoördinatoren (2 x 400 uur in NJT).*
- *Met LWOO-coördinatoren (2, per leerling 10 uur in NJT).*
- *Met dyslexiecoördinatoren (2 x 100 uur).*
- *Met de rekencoördinator (1 x 80 uur).*
- *Met de taalcoördinator (1 x 80 uur).*
- *Met zorgcoördinator (1 x 500 uur in NJT).*
- *Met teamleiders.*
- *Met de directeur.*
- *Met RT-ers, huiswerkinstituten.*

Contacten die lopen via telefonie of via mail- of briefverkeer:

- *Met allerlei instanties die te maken hebben met jeugd: AMK, Kompaan en de Bocht, HALT, Het veiligheidshuis, de Gemeente, Het REC, e.a.*
- *Met VO-scholen en VO-scholen voor speciaal onderwijs en/of speciale onderwijsvoorzieningen, zoals De Markstroom, etc. Track 013?*
- *Met pedagogen, psychologen, psychiaters die onze leerlingen hebben onderzocht.*
- *Met de TAC*

Contacten via aanmeldformulieren:

- *Het invullen en aanleveren van aanmeldformulieren voor allerlei instanties is begrijpelijk, maar het vraagt enorm veel tijd van enkele mensen binnen de organisatie en dat belemmert in een aantal gevallen de voortgang in de begeleiding.*

IV. De ondersteuningsstructuur en de samenwerking met instellingen voor zorg en jeugdverlening op derdelijns niveau

Suggesties voor beschrijving:

De beschrijving sluit aan bij de activiteiten van het Nederlands Jeugdinstituut voor de scholen van het SWV VO Midden-Brabant in de schooljaren 2010-2011 en 2011-2012 gericht op de kwaliteitsverbetering van de zorgstructuur in het algemeen en die van de zorg- en adviesteams in het bijzonder. Door onderzoek, scholing en coaching was het de bedoeling dat in die jaren hard gewerkt is aan de verbetering van de kwaliteit van de zorg- en adviesteams.

Kernpunten voor de basisondersteuning:

- *Schoolinterne afspraken over functioneren van overlegstructuur en beschikbaarheid van uren voor uitvoering taken (zorgcoördinator en overige deelnemers).*
- *Sterke positie binnen de school voor intern zorgteam en zorg- en adviesteam en duidelijkheid over beslissingsbevoegdheden en verantwoordelijkheden van de schoolleiding voor uitvoering van taken.*
- *Zorgdragen voor kwaliteitsbewaking van de overlegstructuur, waaronder begrepen de bewaking van persoonsgegevens en privacy.*
- *Regelmatige voortgangsbesprekingen tussen zorgcoördinator en schoolleiding over functioneren van overlegstructuur, de samenwerking met instellingen, de kwaliteit van de interventies en de resultaten.*

De ondersteuningsstructuur:

- *Er zijn goede afspraken over de overlegstructuur en beschikbaarheid van uren en van iedere taak is een omschrijving.*
- *De positie van het interne zorgteam is sterk.*
- *Er is een grote autonomie in het uitvoeren van de taken die gerelateerd zijn aan zorg en begeleiding in de 1e en 2e lijn. De schoolleiding blijft in alle gevallen verantwoordelijk en besluiten kunnen alleen in overleg met de schoolleiding worden genomen.*
- *De bewaking van persoonsgegevens en het in acht nemen van de privacyregels is gegroeid, maar er wordt in het belang van een leerling niet krampachtig mee omgegaan.*
- *In de jaarlijkse evaluatie nemen we de taak/ taken mee die een persoon uitvoert en waar wenselijk of nodig vinden er ook gesprekken plaats met overlegorganen en de schoolleiding.*
- *We evalueren regelmatig hoe zaken in de zorg lopen en ook het functioneren van het intern zorgteam en de samenwerking met interne deskundigen wordt jaarlijks met betrokkenen geëvalueerd.*

De samenwerking met instellingen voor zorg en jeugdverlening in de derde lijn:

Bijeenkomsten waar personen elkaar ontmoeten:

- *Bijeenkomsten 3e lijns deskundigen met ouders/verzorgers, leerlingen en personeelsleden die bij de leerling zijn betrokken.*
- *Leerplichtambtenaar en verpleegkundige/schoolarts, maandelijks wordt geoorloofd en ongeoorloofd verzuim doorgenomen en zo nodig acties besproken.*